

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1556/2022
01.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Тадић адвокат из ..., против туженог Фабрика котрљајућих лежајева и кардана „ФКЛ“ ДОО Темерин из Темерина, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1955/21 од 26.01.2022. године, у седници већа одржаној 01.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1955/21 од 26.01.2022. године, у ставу другом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 308/2019 од 11.05.2021. године, ставом првим изреке тужбени захтев тужиоца је делимично усвојен. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу разлике изгубљене зараде између исплаћене зараде и припадајуће зараде (обрачунате према оствареној просечној заради упоредних радника ББ, ВВ и ГГ) за период од 01.04.2017. године до 17.02.2019. године, исплати на име главнице износ од 200.449,02 динара, са затезном каматом од 01.06.2020. године до коначне исплате, као и затезну камату обрачунату од дана доспелости до дана 31.05.2020. године, у износу од 41.322,29 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу регреса за коришћење годишњег одмора за 2016, 2017. и 2018. годину исплати на име главнице износ од 40.064,00 динара, са каматом од 01.06.2020. године до коначне исплате, као и затезну камату обрачунату од дана доспелости до дана 31.05.2020. године, у износу од 10.070,12 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је део тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете по основу накнаде за неискоришћени годишњи одмор за 2016, 2017. и 2018. годину исплати на име главнице износ од 102.564,19 динара, са каматом од 01.06.2020. године до коначне исплате, као и затезну камату обрачунату од дана доспелости до дана 31.05.2020. године у износу од 20.093,79 динара. Ставом петим

изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 211.410,00 динара, са каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1955/21 од 26.01.2022. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу регреса за коришћење годишњег одмора (за 2016, 2017 и 2018. годину), исплати на име главнице износ од 40.064,00 динара са каматом од 01.06.2020. године до исплате и затезну камату обрачунату од дана доспелости до дана 31.05.2020. године у износу од 10.070,12 динара. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу одлуке о захтеву за накнаду штете по основу изгубљене зараде (за период од 01.04.2017. године до 17.02.2019. године) и трошкова поступка и одбијен захтев тужиоца преко износа од 9.662,95 динара до износа од 200.449,02 динара са каматом од 01.06.2020. године до исплате, и за исплату обрачунате затезне камате (до дана 31.05.2020. године) у износу од 41.322,29 динара, као и за накнаду трошкова поступка у износу од 211.410,00 динара са каматом од извршности до исплате и пресуђено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом трећим изреке, жалба туженог у преосталом делу и жалба тужиоца у целости је одбијена и првостепена пресуда у преосталом делу потврђена. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, која је учињена у поступку пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55714) и нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био запослен код туженог на неодређено време и распоређен на послове и радне задатке ... на основу уговора о раду од 25.02.2014. године. Решењем туженог од 07.09.2015. године тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе. Наведено решење је поништено као незаконито правноснажном судском одлуком, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад и да му накнади штету на име изгубљене зараде за период од 09.09.2015. године до 31.03.2017. године. Тужени је поступајући по наведеној пресуди тужиоцу исплатио накнаду штете за наведени период, а тужиоца вратио на рад 17.02.2019. године. У овој парници тужилац потражује накнаду штете на име изгубљене зараде за период од 01.04.2017. године, па до враћања на рад, односно 17.02.2019. године. Висина новчаног потраживања за наведени период обрачуната је у односу на остварене зараде упоредних радника ББ, ВВ и ГГ, са којима је пре отказа уговора о раду тужилац обављао послове као самостални извршилац на радном месту ... и са којима се смењивао у раду на истим машинама.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредбе члана 191. став 1, 2, 3. и 9. Закона о раду, усвојио тужбени захтев тужиоца, сматрајући да тужиоцу припада право на накнаду штете у висини обрачунатој налазом вештака, а на основу остварених просечихе зарада упоредних радника, која у себи садржи како основну тако и увећану зараду и друге елементе зараде који су именовани упоредни радници примали.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у делу за накнаду штете на име изгубљене зараде, тако што је тужиоцу досудио мањи износ ове накнаде, применом члана 191. став 2. Закона о раду. Наиме, према ставу другостепеног суда тужилац има право на изгубљену зараду али без увећања, јер није доказао да би по редовном току ствари да није било незаконитог отказа остварио и право на увећану зараду, нити је доказао да је пре престанка радног односа остваривао увећану зараде у обиму у коме су упоредни радници то остваривали.

По оцени Врховног касационог суда правилно је у побијаној одлуци примењено материјално право.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...74/14), прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио. Ставом 2. истог члана, предвиђено је да се накнада штете из става 1. овог става утврђује у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајуће порезе и доприносе у складу са законом, а у коју не улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонуси, награде и друга примања по основу доприноса пословном успеху послодавца.

Имајући у виду законску норму обавеза послодавца је да поред враћања на рад запосленог коме је незаконито престао радни однос, а уколико запослени то захтева исплати и накнаду материјалне штете на име изгубљене зараде имајући у виду да због незаконитог отказа није могао да обавља рад и остварује зараду. У конкретном случају тужиоцу је накнада на име изгубљене зараде за период од 09.09.2015. године до 31.03.2017. године исплаћена, али имајући у виду да је тужени тужиоца вратио на рад тек 17.02.2019. године основано је и потраживање тужиоца за наведени спорни период од 01.04.2017. године до 17.02.2019. године.

Међутим, правилно је другостепени суд одбио износ накнаде штете на име изгубљене зараде преко досуђеног од 9.662,95 динара, јер је исти садржао накнаде које су основ за увећање зараде и на тај начин је поступио сходно одредби члана 191. став 2. Закона о раду. Ово имајући у виду да зараде запослених могу бити увећане по различитим основима, али да истовремено зависе од остварених резултата рада, односно радног учинка запосленог и доприноса пословном успеху послодавца, као и да се неке стичу на основу одлуке директора, правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није доказао да би по редовном току ствари у спорном периоду њему била исплаћивана увећана зарада по било ком основу да би као таква могла да улази у обрачун накнаде изгубљене зараде, имајући у виду одредбу члана 191. став 2. Закона о раду.

С обзиром на изложено, а супротно наводима ревизије правилно је примењено материјално право и утврђена висина накнаде материјалне штете на име изгубљене зараде узимајући у виду просечну основну зараду три упоредна радника за наведени спорни период, без икаквих увећања.

Правилно је донета и одлука о трошковима поступка, а на основу одредбе члана 153. став 2. ЗПП. Тужиоцу није досуђена тражена накнада трошкова ревизијског поступка, с обзиром да није успео у овом поступку, применом члана 165. став 1. у вези члана 153. ЗПП.

Са изложеног, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић